

دوره تخصصی آزمایشگاهی در حوزه ماهی و میگو با حمایت شبکه آزمایشگاهی فناوری‌های راهبردی معاونت علمی ریاست‌جمهوری و بسا همکاری پژوهشکده اکولوژی عمان و خلیج فارس برگزار می‌شود.

به گزارش اقتصادسراسرآمد، شناخت و ویژگی‌های زیستی آبزیان از جمله ماهی و میگو، از اهمیت بالایی برخوردار است و می‌تواند به ارتقای کیفیت فرآورده‌های غذایی دریایی، توسعه پژوهش‌های دریایی و ارتقای فناوری‌ها در حوزه شیلات و آبزی‌پروری کمک کند. بر همین اساس، با حمایت شبکه آزمایشگاهی فناوری‌های راهبردی و همکاری پژوهشکده اکولوژی خلیج فارس و دریای عمان، کارگاه آموزشی «اندازه‌گیری مؤلفه‌های زیستی و جنسی میگو و ماهی» ۲۳ دی‌ماه امسال برگزار می‌شود. شرکت‌کنندگان در این کارگاه آموزشی، با نحوه استفاده از وسایل بیومتری جهت زیست‌سنجی آبزیان و کاربرد داده‌های استخراج‌شده در مدل‌های ارزشیابی ذخایر دریایی آشنا می‌شوند.

شرکت‌کنندگان در این کارگاه آموزشی با موضوعاتی همچون روش‌های زیست‌سنجی گروه‌های مهم تجاری خلیج فارس و دریای عمان، روش‌های تعیین جنسیت میکروسکوپی و ماکروسکوپی، ماهیان مهم تجاری خلیج فارس و دریای عمان، روش‌های تعیین جنسیت میکروسکوپی و ماکروسکوپی، ماهیان میگوهای مهم تجاری خلیج فارس و دریای عمان آشنا می‌شوند.

این دوره توسط دکتر سیامک بهزادی از متخصصان ارزشیابی ذخایر آبزیان تدریس می‌شود و مخاطبان این دوره دانشجویان رشته‌های صید و بهره‌برداری و کارشناسان شیلات هستند.

حضور در این کارگاه آموزشی برای عموم دانشجویان، پژوهشگران و سایر علاقه‌مندان آزاد است و مخاطبان می‌توانند جهت کسب اطلاعات

بیشتر و شرکت در این دوره آموزشی با شماره ۰۷۶۳۳۳۳۳۳۹۰ تماس بگیرند و یا به تارنمای پژوهشکده اکولوژی خلیج فارس و دریای عمان به آدرس PGOSERIA.AC.IR مراجعه کنند. به نقل از معاونت علمی ریاست‌جمهوری، پژوهشکده اکولوژی خلیج فارس و دریای عمان از مراکز تحقیقاتی و آزمایشگاهی توانمند عضو شبکه آزمایشگاهی فناوری‌های راهبردی است که در استان هرمزگان ذیل مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور فعالیت دارد و خدمات آزمایشگاهی، آموزشی و تحقیقاتی خود را در زمینه اکولوژی و زیست‌شناسی دریا با تمرکز بر پلانکتون (فیتو، زئو و ایکتیو پلانکتون) به دانشگاهیان و محققان سراسر کشور ارائه می‌دهد.

فصل مناسب ۳۰۰- ۴۰۰ را از ایران به قطب جنوب ببریم.

اساس مالکیت ایران در جنوبگان چیست؟

اطلاعات دقیقی در مورد مالکیت ایران در قطب جنوب به دست نیامده است. با این حال باید در خاطر داشت که ایران به عنوان یکی از کشورهای عضو در معاهده قطب جنوب از سال ۱۹۷۱ میلادی عضو این توافق‌نامه شده است. معاهده قطب جنوب که در سال ۱۹۵۹ به امضا رسید، یک توافق‌نامه بین‌المللی است که هدف اصلی آن حفظ قطب جنوب به عنوان یک منطقه صلح و علم و جلوگیری از توسعه نظامی در این منطقه است. همچنین این معاهده تحقیقات علمی و همکاری‌های بین‌المللی در قطب جنوب را ترویج می‌دهد.

البته ایران فعالیت‌های محدودی در زمینه تحقیقات قطب جنوب داشته و برخی از دانشمندان و پژوهشگران ایرانی در پروژه‌های تحقیقاتی قطب جنوب شرکت کرده‌اند. به طور کلی، فعالیت‌های ایران در قطب جنوب بیشتر به سمت تحقیقات علمی و بررسی‌های محیط زیست میل دارد تا موارد دیگر. همچنین ایران تاکنون استناداری خاص یا مستقر در قطب جنوب نداشته و فعالیت‌های خود را از طریق همکاری با دیگر کشورها و یا شرکت در پروژه‌های بین‌المللی انجام داده است.

اهمیت مالکیت ایران در قطب جنوب

حضور ایران در قطب جنوب اهمیت زیادی دارد. از نظر علمی، این امکان را به پژوهشگران ایرانی می‌دهد تا تحقیقات مرتبط با این منطقه که دارای شرایط منحصر به فردی است انجام دهند. برای نمونه، تغییرات آب و هوایی در قطب جنوب می‌تواند اثراتی بر آب و هوای سراسر جهان داشته باشد. همچنین از جنبه‌های سیاسی، حضور در قطب جنوب یک نشان از توانایی و نفوذ بین‌المللی است. کشورهایی که فعالیت‌های علمی در این منطقه دارند، می‌توانند در بحث‌ها و تصمیماتی که مربوط به این منطقه است شرکت کنند. اگرچه ایران به طور رسمی مالکیتی بر روی سرزمینی در قطب جنوب ندارد، ولی حضور علمی آن در این منطقه اهمیت زیادی دارد. این حضور به پژوهشگران ایرانی اجازه می‌دهد که از فرصت‌های تحقیقاتی منحصر به فرد این منطقه بهره‌مند شوند، در عین حال ایران را به عنوان یک بازیگر بین‌المللی در مسائل مربوط به قطب جنوب معرفی می‌کند.

سابقه حضور ایران در قطب جنوب

اولین حضور یک ایرانی در قطب جنوب مربوط به ۱۹۶۶ است. در سال ۱۹۷۵ نخستین پایگاه علمی ایران در قطب جنوب ایجاد شد. از آن زمان به بعد، این منطقه به عنوان حضور علمی ایران در قطب جنوب شناخته شده است. در سال ۱۳۷۸ یک محقق ایرانی در یک دوره چندماهه به همراه محققان روسی و هندی به این منطقه اعزام شد.

این سفر ۹۹ روزه بر پایه تحقیقات و بررسی‌های علمی استوار بود و اعزام کارشناس ایرانی با هماهنگی مرکز ملی اقیانوس‌شناسی صورت گرفت. اما پس از آن دیگر اعزامی از ایران صورت نگرفت. ایران عضو پیمان قطب جنوب نیست اما در سال ۲۰۱۴ به عضویت کمیته علمی تحقیقات جنوبگان SCAR درآمد و زمینه مشارکت در تحقیقات جنوبگان و احداث پایگاه دائمی تحقیقاتی در قطب جنوب برای کشور فراهم شد.

قطب جنوب به عنوان یک سرزمین پهناور، پنجمین قاره بزرگ در کره زمین محسوب می‌شود. مساحت سطح این منطقه حدود ۱۴ میلیون کیلومتر مربع تخمین زده شده است. جنوبگان ایران منطقه‌ای در حد فاصل مختصات ۵۹/۵۰ شرقی تا ۶۳/۱۴ شرقی از سواحل ایران است. این منطقه به طول تقریبی ۳۰۰۰ کیلومتر و عرض ۴۰۵ کیلومتر و مساحت تقریبی ۲۰۰ تا ۲۵۰ هزار کیلومتر مربع است که با قلمرو جنوبگان استرالیا همپوشانی دارد. سازمان اقیانوس‌شناسی ایران در سال‌های اخیر در صدد ایجاد کلیه پژوهشی در قطب جنوب است. در فوریه سال ۲۰۱۳ سرلشکر محمدحسین باقری اعلام کرد که ایران به دلیل امکان دسترسی از طریق دریای مکران به قطب جنوب و حایل نبودن هیچ سرزمینی در این میان می‌تواند بر طبق قوانین بین‌المللی در بخشی از قطب جنوب ادعای حاکمیت کند.

اهمیت حضور ایران در قطب جنوب

حضور ایران در قطب جنوب از منظر سیاسی نشانه‌ای از توان و نفوذ بین‌المللی ایران است. کشورهایی که در این منطقه از حضور میدانی برخوردارند، می‌توانند در مباحث و تصمیم‌های مربوط به این منطقه شرکت کنند. بنابراین قطب جنوب فرصت‌های منحصر به فردی را به دانشمندان در بسیاری از رشته‌ها برای بهبود درک شرایط منطقه‌ای و جهانی ارائه می‌دهد. پیمان حاکم بر قطب جنوب دارای ۵۳ کشور عضو است که بسیاری از آنها از نظر جغرافیایی به این قاره نزدیک نیستند. در حوزه نظامی چنان‌چه دریا‌دار ایرانی درباره احداث پایگاه در قطب جنوب می‌گوید: این منطقه بهترین مقر برای کنترل موشک‌های بالستیک است و دشمن از این منطقه استفاده می‌کند. ما باید ابتدا یک گروه پژوهشی به آنجا بفرستیم تا شرایط را بررسی کنیم ... مورد مهم‌تر اینکه ما باید ارتباط دائمی با این پایگاه داشته باشیم.» با این حال طبق سیستم پیمان جنوبگان، سراسر این قاره تنها منطقه‌ای برای پژوهش علمی است و هر گونه کنش نظامی و ادعای مالکیت در آن ممنوع است.

از نظر علمی حضور در منطقه قطب جنوب این فرصت را برای ایران فراهم می‌کند تا تحقیقات مرتبط با این منطقه که دارای شرایط منحصر به فردی است انجام دهند. همچنین اغلب فعالیت‌های تعریف‌شده در این قاره پژوهشی است و حدود ۳۰ کشور نزدیک به ۷۰ پایگاه پژوهشی را در این

«روزنامه دریایی سرآمد» بررسی کرد؛

احراز مالکیت ایران بر قطب جنوب شدنی است؟

امکان سفر گردشگری از ایران به قاره جنوبگان فراهم می‌شود

پهنه در اختیار دارند. ایران همچنین بسا توجه به اهمیت حضور در قطب جنوب، سعی در همکاری با سایر کشورها در این زمینه دارد.

خطرات برادران امیدوار از سفر به جنوبگان

در سال ۱۳۴۵، برادران امیدوار با هدف تحقیق و کاوش در قاره جنوبگان، از ایران به سمت این قاره راهی شدند. این سفر با چالش‌های بسیاری همراه بود از جمله شرایط سخت آب و هوایی، دسترسی محدود به منابع زندگی و دور بودن از خانواده و دوستان. برادران امیدوار در قاره جنوبگان با محیط‌های بی‌نظیر و حیات وحش منحصر به فرد مواجه شدند. آن‌ها تجربیات خود را ثبت کردند، از تغییرات آب و هوایی گرفته تا رفتار حیوانات. این تجربیات، برای تحقیقات بعدی در قاره جنوبگان ارزشمند بودند. برادران امیدوار با سفر خود به قاره جنوبگان در سال ۱۳۴۵، نمونه‌ای برجسته از جسارت و اراده برای دستیابی به دانش بودند. این سفر، نه تنها برای آن‌ها، بلکه برای کل جامعه علمی ایران، میلادی در راه تحقیق و بررسی قاره جنوبگان بود. یاد آن‌ها همچنان یک الهام بزرگ برای جوانان ایرانی است که علاقه‌مند به کاوش و پژوهش در دنیای ناشناخته هستند.

توسعه گردشگری دریایی از اولویت‌های اقتصاد دریامحور

مدتی پیش ابوطالب قاسمی، مدیرکل دفتر مطالعات، آموزش و برنامه‌ریزی گردشگری وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی گفته بود: توسعه گردشگری دریایی و ساحلی، اولویت اصلی اقتصاد دریا محور محسوب می‌شود و براساس تأکید مقام معظم رهبری، توسعه گردشگری دریایی در دستور کار برنامه هفتم توسعه وزارت میراث فرهنگی قرار دارد. در همین راستا اقدامات بسیار گسترده‌ای به منظور تسهیل در سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در صنعت توریسم دریایی و ساحلی صورت گرفته است.

به گفته این مقام مسئول، یکی از این مهمترین اقدامات تشکیل شورایی به ریاست استانداران ساحلی و متشکل از نمایندگان اداره بنادر و دریانوردی، محیط زیست، منابع طبیعی و میراث فرهنگی با هدف تفویض اختیار به استان‌ها و تصمیم‌گیری و صدور مجوز و تعیین تکلیف واگذاری عرصه‌های دریا جهت سرمایه‌گذاری بخش خصوصی است.

قاسمی تأکید کرد: با این اقدام هرگونه اجرای طرح‌های گردشگری ساحلی دریایی ذیل کارگروهی متشکل از دستگاه‌های اجرایی مرتبط با ریاست استانداران ساحلی صورت می‌گیرد، امید می‌رود ظرفیت‌های مربوط به این بخش فعال و امکان توسعه این صنعت در حوزه صنعت گردشگری ساحلی دریایی که در طول سالیان گذشته مغفول و توجه کمتری به آنها شده بود تحقق پذیرد.

بدون شرح

قاب دوربین

عکس: اصغر بشارتی

بدون شرح...

فریبا عزیز ی - اقتصاد سراسرآمد